

VÁJIKRÁ

(III. Mózes 1.1. – 5.26.)

וַיִּקְרָא

Mózes harmadik könyvének, első szakasza. A szakasz az áldozati renddel foglalkozik, és felsorolásra kerülnek benne a különböző áldozatok, valamint az áldozatok bemutatásainak okai. Szó esik a vétkes ember bűnbánatáról, vezekléséről is.

A **mű** tudományos, latin elnevezése Leviticus (a papok tana) mert a papság tevékenységével, kötelességével foglalkozik. Szó esik szellemi tisztaságokról, amelyet ma az ima helyettesít, a családi élet tisztaságáról és a szociális igazságokról. Rendelkezik az Írás az étkezési törvényekről, felsorolva a fogyasztható állatokat és a tiltottakat. Szó esik a fizikai tisztaságokról, a különböző ragályos betegségekről és az azokkal kapcsolatos tennivalókról is. A tíz közül az első szidra. Jelentése: „És szólította” mármint az Ör.kkévaló Mózes, hogy az áldozatok rendjét közölje vele. Az áldozás az I.tentisztelet legősibb formája – láttuk, Ábel is áldozatot mutatott be, miután apját, Ádámot, kiűzték az Édenből. Az áldozati formát a Tóra is elismeri, de korlátok közé szorította. Meghatározta a helyet, és ez csak a Jeruzsálemi Szentély, vagy ennek felépítés előtt a „Hajlék” (Miskán) lehetett. Meghatározta a törvény az áldozatok bemutatásának idejét is: reggel-este. Meghatározta, hogy csak tiszta, fogyasztásra alkalmas állatot lehetett áldozni. Pontosan leírták az áldozat jellegét: bűn-, napi állandó,- hála, vagy béke áldozat. Ez utóbbi egy részét az áldozatot bemutató, családjával és barátaival, ünnepélyesen el is fogyasztott. A legfontosabb és korszakalkotó jelentőségű volt az ember- és gyermekáldozat szigorú megtiltása. A pokol szó onnan származik, hogy Jeruzsálem mellett volt egy völgy, Gehinon, (gyehenna) ahol gonosz királyok gyermekeket áldoztak.

„**Hat napon** át végeztessen munka, de a hetedik napon...” . A bölcseket kellemes szellemi izgalom kapja el minden esetben, amikor a Tóra számukra váratlan kifejezést használ. A fenti vers esetében ráadásul felmerül a kérdés, hogy miért kell megint a szombat jelentőségére figyelmeztetni? De először szóljunk a „végeztessen” (téászé) szóról, amit a mesterek „végezzetek” (téászu) alakban írtak volna. Nem jöttek zavarba, több megoldást is találtak. Az egyik szerint „minden ember, aki az előírásoknak megfelelően megtartja a szombat törvényeit – I.ten áldásának jeleként – befejezett munkaként tekinthet hétköznapi kötelességeire”. Nem (csak) a munka sikeressége határozza meg a pihenés minőségét, hanem a pihenés is a munka eredményességét, ezért is érdemes sok munkát fektetni a megfelelő (kóser) pihenés feltételeinek megteremtésébe. „Hat napon át végeztessen munka, de a hetedik napon...”. Nagyjából hasonló kifejezéssel találkoztunk Besáláh szidrájában is, csupán a szórend különbözik: „...nyugalom, szent szombat lesz...” . és ennek kapcsán jegyzi meg Rabbénu Báhhé ben Áser (1255-1340): illik hozzátenni a szombat szentségéhez, előtte és kimenetelekor egyaránt. A Sulhán Áruh ezt már törvényként hozza, ebből kifolyólag a sábat korábban kezdődik és tovább tart valós idejénél. Ha valaki úgy érzi pénteken, hogy már elég volt a profán idő kínálta lehetőségekből, és a szombat szentségét magára akarja venni, akkor bölcseink többsége szerint ezt legkorábban naplemente előtt hetvenöt (75) perccel teheti meg. Kezdődnek a bonyodalmak. Az elmúlt két napban sokadszor tisztáztuk, hogy nem szabad dolgozni szombaton, a tórai szöveg így folytatódik: „Ne gyűjtsatok tüzet sehohol lakhelyeiteken szombat napján”. Mestereink számára nem volt egyértelmű, hogy miért kell külön kiemelni a tűzgyújtás tilalmát. Rabbi Joszé szerint azért, mert nem olyan tiltott munka, amelynek megszegéséért halálbüntetés járt, hanem enyhébb volt a megítélése, mások szerint (Rabbi Nátán) azt példázza, hogy nem csak az összes munkatiltalom együttes áthágása miatt járt büntetés, hanem az egyes szombati munkavégzések külön-külön is következménnyel bírtak. „Rabbi Nátán, a babilóniai” néven is ismert a harmadik generációs tanna (a misnai korszak bölcsei), aki a polgári időszámítás szerinti második században élt. Számos döntése és észrevétele szerepel a Talmudban, de egy alkalommal komoly hibát követett el, amely nem maradt következmény nélkül. Rabbi Meir-rel összefogva le akarták váltani a nászi-t, Rabban Gamliél-t a pozíciójából, az ok a sértett hiúság volt. Fondorlatos tervet eszeltek ki, aminek az volt a lényege, hogy a Szóbeli Tan olyan részeiből kérdezik Rabban Gamliél-t, amelyet nem ismert, és ez szolgált volna indokul, hogy a nyilvánosan megalázott fejedelmet lemondassák. Igen ám, de valaki kihallgatta az ármánykodókat, és tudatta Rabban Gamliél-lel, hogy mi készül. Ő megtanulta az addig ismeretlen anyagot és úgy érkezett meg a tanházba. A Talmud így ír az esetről: „Miután végzett, így szólt hozzájuk: ha nem tanultam volna, megszegyenítetek. Parancsot adott és kivitték (kidobták) őket a tanházból.” A tanítványok kérésére később visszaengedte őket, de azt mondta Rabban Simon ben Gámliél: engedjük vissza, (de) büntessük őket azzal, hogy ne mondjanak tanítást a nevükben! Ráaggatták Rabbi Meir-re a „mások”, Rabbi Nátán-ra pedig a „vannak, akik azt mondják” elnevezést”. Nagy szerencse, hogy a hálás utókor tanult az esetből, és azóta sincs Izrael bölcsei között olyan vita, ami hiúságból fakad, és a résztvevők nevének elvesztéséhez vezet! Vissza a szombati tűzgyújtás problémájához! „Ne gyűjtsatok tüzet sehohol lakhelyeiteken szombat napján” – mondja a Tóra, és a kutató szellemű rabbik azonnal ráharaptak a látszólag felesleges „sehohol lakhelyeteken” kitételre. Ha a tűzgyújtás tiltott szombati munka, akkor az tilos mindenhol! Vagy esetleg Izraelen kívül szabad? Nem, mert a Talmud más helyen megtanítja,

hogy minden micva, amely független Izrael földjétől, kötelező a diaszpórában is. De akkor mégis miről van szó? Az egyik legkedvesebb talmudi magyarázat szerint a Tóra arról beszél, hogy a településeinken sehol se szabad tüzet gyújtani, de a Szentélyben engedélyezett (volt) az áldozatok miatt. És akkor mi van, ha úgy értelmezik a fenti mondatot, hogy ne égjenek tüzek a zsidó otthonokban szombaton? Volt ilyen, komoly baj volt, de finom megoldás született a felvetésre. A kilencedik században a karaitákkal kialakuló nézetkülönbségek a szombati tűz kérdését is érintették. Nem azon vitáztak, hogy szabad-e gyújtani, hanem azon, hogy éghet-e egyáltalán. A karaiták úgy vélték, hogy Szentély hiányában a szombatoknak és az ünnepeknek egy célja van: (sötétben és hidegben) emlékezzünk a pusztulásra, hiszen ha áldozatainkat nem tudjuk bemutatni, akkor az ünnepeinket sem ülhetjük meg. Főként Szaádja Gáon-nak köszönhetően – a rabbinikus judaizmus győzött, ennek következményével napjainkban is találkozhatunk. Többek közt a sólet által, amit a karaiták elleni „győzelmet” követően rendeltek el bölcseink. Nem feltétlenül babból és húsból áll, olyan ételnek kell lennie, ami péntek délutánig elkészül, és a szombat déli étkezésig melegen tartják. Etimológiai fejtegetések szerint talán a „calentem” (ami forró) szóból származik, egyesek a „chaud” (forró) és „lent” (lassú) szavakat vélik a háttérben, mások a „s’lán” (ami pihent, mármint egész éjjel) héber kifejezéssel magyarázzak, sőt előfordul olyan elképzelés is, mely szerint a „schul ende” (az iskola végén) szavakból ered. Az egyik legkedvesebb sábeszi előírásunk a héten sokszor idézett tórai vers körüli vita nyomán született meg, oldódjon meg minden mahlajke hasonlóan! (Darvas István főrabbi korábbi tanítása)

Ha véletlen volt, ha nem direkt csináltuk, akkor minden mehet tovább, nem érdekes. Csak a jószándék számít. Károkat viszont figyelmetlenségéből is lehet okozni. Az, hogy közönyösek, nemtörődömek voltunk nem ad felmentést, felelősek vagyunk azért, amit tettünk. A Tóra szerint az, hogy nem akartuk, nem így akartuk, kevés. De van bocsánat, ha képesek vagyunk áldozatot hozni. A szándéktalanul elkövetett vétkek iránt a modern, a szándékra figyelő erkölcsi érzék hajlamos szinte automatikusan megbocsátani, vagy figyelembe sem venni. Van ebben valami, mindannyian, óhatatlanul követünk el hibákat. Az emberi figyelem korlátai szűkek. Viszont az, ha minden szándéktalan hibára csak legyintünk, szinte normává teszi a másokkal szembeni figyelmetlenséget. Ha kimondottan nem akartuk bántani a másikat, csak valahogy így alakult, mert ugyanakkor az sem érdekelt minket igazán, hogy megóvjuk, egyáltalán nem kéne, hogy mentesítsen minket a felelősség alól. A Tóra erkölce, amely nem csak a szándékot vizsgálja, ezt taníthatja nekünk Renni. S Altman rabbi szerint. A szándéktalan vétkeket sem lehet egy mégoly őszinte bocsánatkéréssel sem elintézni, ami persze szükséges, de kevés. Áldozatot is kell hoznunk, tennünk kell valamit, le kell mondanunk valamiről (a szabadidőnkéről például, hogy a jóvátételre fordíthassuk), tevékeny felelősséget kell vállalnunk. Tudatosítanunk, hogy mindenért, amit teszünk, vagy mulasztunk, felelősséggel tartozunk. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy ha kötelesek vagyunk helyrehozni, amit lehet, az általunk okozott kárból, akkor módunk is van rá. Az áldozathozatal egyúttal út is a megtisztuláshoz, a Tóra szigorúbb is, vigasztalóbb is ebben az esetben a mi erkölcsi normáinknál. A reformmozgalom, amelyhez Renni S. Altman rabbi is tartozik, liturgiai, rituális kérdésekben engedékeny, erkölcsi kérdésekben azonban többnyire szigorú, a judaizmust elsősorban etikai vállalalásnak tekinti. Ezért veheti komolyan a modern erkölcsi intuíciókkal szemben inkább a Tórát, annak előírásait Altman rabbi, így korrigálhatja erkölcsi érzékünket a Tóra szavaival.

Gáspár Miksa, a Bét Jehudá közösség tagja A hetiszakasz felvet egy nagyon érdekes dilemmát: Mi a teendő akkor, ha a vezető (bár nem szándékosan), de elkövet egy vétséget? A vezetőt ugyanis az különbözteti meg a többi embertől, hogy míg az utóbbiak csak bizonyos helyzetekben igyekeznek példamutatóan viselkedni és hibáznak esetleg emiatt, a vezető feladata, hogy mindig példamutatóan viselkedjen, így annak az esélye is nagyobb, hogy hibát vét. De miért? Ha valaki nászivá (vezetővé) válik, a tisztséggel felhatalmazást kap, hogy mindennapi kérdésekben döntést hozzon, de egyben el is kötelezi magát, hogy meghallgatja népe tagjainak szavait. Egy vezető a meggyőződéséhez ragaszkodó ember és példakép is egyszerre, és e kettő a döntésekben néha nehezen összeegyeztethető. A nászinak nem elegendő a helyesre törekednie, meg kell próbálnia példát mutatnia még kétséges döntésekben is, tudva, hogy ha hibásan gondolkodott, a közösség számára is ki fog derülni, hogy tévedett. Ezért egy jó vezető elsősorban ember és csak másodsorban bíró. Ugyanis, míg az ítélet a törvény helyes alkalmazása, addig egy közösség vezetése a jelenhez való alkalmazkodás és ebből származó megfelelő döntések meghozása. Egy bíró szabályokon keresztül néz a világra, a Tóra szerint viszont egy nászí a megfelelő megértéshez az ember- és világismeretét, empátiáját hívja segítségül. A saját és a közösségének hibáit nem pusztán a „Mit tett?”, hanem a „Miért tette?” szempontjának figyelembevételével is vizsgálja. Vájikrá hetiszakasza minden (és bármilyen) vezető számára kínál lehetséges módszert arra, hogy miként kezelje a hibákat. Ugyanis egy rossz döntés sokszor csak annyit jelent, hogy aki meghozta, még nem tudott eleget ahhoz, hogy jó ítéletet hozzon. Az adott pillanatban elkövetett tévedés valójában sokszor abból származik, hogy a döntéshozó anélkül válaszolt, hogy a megválaszolendő kérdést megértette volna. A kivonulás óta a közösségek élén álló vallási vezetők követettek el hibákat, de nem feltétlenül azért, mert alkalmatlanok voltak a feladatkör betöltésére, hanem csupán amiért kimondtak valamit, ami egy bizonyos helyzet értékelése volt, ám ahogy az az adott pillanat elmúlt, a döntésük megkérdőjelezhetővé vált. Ma, amikor a világ gyorsabban változik, mint eddig valaha, vezetőként az elsődleges feladat nem magának a döntésnek a meghozatala, hanem a világ változásának, a Tóra tanulmányozásának és a hagyomány megértésének ötvözése, mert örökérvényű döntéseket ma sem lehet hozni, de ha valaki anélkül határoz, hogy a kérdést megértene, eleve rosszul ítélkezik.

Niszán a zsidó naptár első időszaka a bibliai, vagyis Niszántól induló számítás szerint, míg a hagyományos, Tisritől kezdődő időrendben a hetedik. Niszán teljes hónap, mindig 30 nappól áll, és általában márciusra vagy áprilusra esik. A zsidó hagyomány asztrológiai megfeleltetése szerint jegye a kos. Ebben a hónapban kost áldoztak a Bét Hámikdás, a Jeruzsálemi Szentély idejében, amelyet pészáchi áldozatnak neveztek. A babilóniai fogságból Izraelbe visszatért zsidók, Ezra és Nechemjá idejében “fogadták örökbe” a Niszán elnevezést, miután a hónap neve asszír/akkád nyelven: “niszánu”. A Niszán név a Bibliában, az Eszter Könyvében és a Nechemjá Könyvében fordul elő, de egyes apokrifokban is megtalálható. A Talmud szerint Niszánban teremtette az Ör.kkévaló a világot, és népünk ősatyái is ebben a hónapban születtek. Niszán első napja a királyok újéve. Izrael királyai Niszántól kezdve számolták királyságuk éveit. Niszán az ünnepek újéve is, ekkor van Pészách, a zarándok-ünnepek közül az első.

A Misné Torá a zsidó vallási törvények egyik legfontosabb összefoglaló műve, amelyet a híres középkori zsidó tudós, Maimonides jegyzett le a 12. században. A Misné Tóra célja az volt, hogy rendszerbe foglalja a zsidó vallási törvényeket. Előtte a törvények főleg a Talmud hatalmas és bonyolult szövegében voltak szétszórva. Maimonidész ezért összegyűjtötte a törvényeket, logikus rendbe tette, majd könnyen használható formában írta meg. Következő hónapunkkal Niszánnal kapcsolatban a 85. rész értekezik. Ahogy a tizenkettedik szakasz írja: Voltak olyan távoli közösségek, ahová a Niszán hónap kezdetét hírül vivő futárok még időben megérkeztek Peszách előtt, a Tisrében útnak indított küldöttek viszont már nem jutottak el hozzájuk Szukkotig. A törvény szerint ezért ezeken a helyeken eredetileg egy napig kellett volna ünnepelni Peszáchot, hiszen tudták, mikor van Ros Chodes, Szukkotot azonban két napig, mert annak pontos időpontja nem jutott el hozzájuk. Mindazonáltal, hogy ne legyen különbség az ünnepek között, a Bölcsök érvénybe léptettek egy szabályt, amely szerint mindazokon a helyeken, ahova nem érkeznek meg idejében Tisré hírnökei, minden ünnep két napig tartson. Sávout ünnepét is beleértve, habár ez az ünnep nem a Ros Chodestól, hanem a Peszáchtól számított ómer-számlálástól függ. 13. §. Hány nappal tudnak többet utazni Niszán hírnökei, mint Tisré hírnökei? Kettővel, mivel Tisré hírnökei nem utaznak Tisré első napján, mivel az ünnep (Ros Hásáná), és a tizediken sem, mert az Jom Kipur. Hány futár szükséges? A 14. szakasz szerint nem szükséges hogy a futárok ketten legyenek, hanem akár egyetlen ember állításának is hinni lehet. Sőt, ez nem csak a futárokról vonatkozik, hanem még ha egy utazó kereskedő jár is arra, és azt mondja: „Hallottam a bíróságtól, hogy az új hónap ezen és ezen a napon szentesített”, akkor el lehet hinni neki, és ennek megfelelően lehet megrendezni az ünnepeket. Ennek az az oka, hogy a dolog végül is kiderül, következésképp egyetlen elfogadható tanú szava is elegendő. 5. fejezet: Az újhold meghatározása és a ma használt naptár A Szánhedrin, és az utána következő korszak 1. §. Minden, amit eddig a Ros Chodesnek a Hold megpillantásával összefüggő megszenteléséről, illetve a tavasz beállta, vagyis a naptár szükség szerinti módosítása érdekében beiktatandó szökőév megállapításáról leírtunk, csakis az Izraelben székelő Szánhedrin hatásköre, vagy egy olyan, izraeli fennhatósággal rendelkező bírásból álló bíróságé, amelynek a Szánhedrin erre engedélyt adott. Ennek az elvnek a gyökere a Mózesnek és Áronnak adott parancs: „Ez a hónap... első legyen nektek az év hónapjai között.” A tanítóról tanítványra, a Mózesről, tanítónktól nemzedékek során át ránk szállt Szóbeli Hagyomány pedig így értelmezi ezt: „Ez a tanúságtétel rád és azokra [a bölcsökre] bízott, akik utánad támadnak, és a te hivatalodban működnek.” Mikor azonban nincs Szánhedrin Izrael földjén, olyankor a hónapok napjait és a szökőeveket kizárólag a most használatos rögzített naptárból állapítjuk meg.

Réges-régen, amikor a sivatag homokja még frissen őrizte a vándorok lépteit, elérkezett a Niszán (ניסן) hónapja. A tavasz első szellője végigsuhant a datolyapálmák levelein, és a föld új életre ébredt. Az emberek azt mondták: a világ szíve ilyenkor ismét dobogni kezd. Egy kis faluban élt egy öreg bölcs, aki minden évben, amikor Niszán első holdja felragyogott az égen, összegyűjtötte a gyerekeket a tűz köré. A parázs halk ropogása mellett mesélni kezdett egy régi időről. „Sok-sok évvel ezelőtt, amikor népünk még idegen földön élt, a remény halvány volt, mint egy pislákoló mécses. De amikor eljött Niszán hónapja, valami különös történt. A szél megváltozott, a csillagok fényesebben ragyogtak, és az emberek szívében megszületett a bátorság.” – mondta halkan. A gyerekek szájtátva hallgatták a történetet. „Egy éjszakán az emberek útra keltek. Nem tudták pontosan, merre vezet az út, csak azt, hogy a szabadság felé tartanak. A hold Niszán egén világított, és a sivatag fölött olyan csend volt, mintha maga a világ is visszatartaná a lélegzetét.” Ahogy haladtak, a félelem lassan reménnyé változott. Mert Niszán nemcsak egy hónap volt, hanem az új kezdet ideje. Amikor a bölcs befejezte a történetet, a gyerekek felnéztek az égre. A hold valóban rendkívül fényesen ragyogott. „Látjátok?” – mondta mosolyogva. „Minden Niszán emlékeztet minket arra, hogy a sötétség után mindig eljön a szabadság és az új élet.” És a faluban azóta is, minden tavasszal, amikor megjelenik Niszán első holdja, az emberek egy pillanatra megállnak, és eszükbe jut, hogy a remény néha egyetlen hónappal kezdődik.

HÍREK A VILÁGBÓL

Üzenetek tízezreit szedték ki a Siratófalból. <https://bzsh.hu/2026/03/19/uzenetek-tizezreit-szedtek-ki-a-siratófalból-video/>

A karibi sziget, amely több ezer zsidó életét mentette meg – Curaçao története. <https://mazsihisz.hu/a-karibi-sziget-amely-tobb-ezer-zsido-eletet-mentette-meg-curaçao-tortenete/>

Konferenciával emlékeznek Schweitzer Gáborra a Magyar Tudományos Akadémián. <https://kibic.hu/2026/03/17/konferenciával-emlekeznek-schweitzer-gaborra-a-magyar-tudomanyos-akademian/>

<p>Iráni kazettás bombák megölnek egy külföldi munkást Izraelben, valamint három palesztin nőt a nyugati parton. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/irani-kazettas-bombak-megolnek-egy-kulfoldi-munkast-izraelben-valamint-harom-palesztin-not-a-nyugati-parton</p>
<p>A világ csodálkozik: az izraeli a „szuper-túlélők” nemzete. https://izraelinfo.com/2026/03/16/izraeli-tarsadalom-haboru-ellenallas/</p>
<p>Először sújtott le Izrael az iráni haditengerészetre a Kaszpi-tengeren. https://ujkelet.live/2026/03/19/eloszor-sujtott-le-izrael-az-irani-haditengereszetre-a-kaszpi-tengeren/</p>
<p>Ósi papiruszok árulják el a zoroasztrizmus és a zsidó vallás kapcsolatát. https://mult-kor.hu/osi-papiruszok-aruljak-el-a-zoroasztrizmus-es-a-zsido-vallas-kapcsolatat-20260318</p>
<p>Súlyos ára volt a tegnapi izraeli támadásnak: új csúcsra szaladt az európai gázár. https://www.portfolio.hu/global/20260319/sulyos-ara-volt-a-tegnapi-izraeli-tamadasnak-uj-csucsra-szaladt-az-europai-gazar-825298</p>
<p>Az USA és Izrael sok sikeres csapást hajtott végre iráni katonai célpontok ellen, Trumpnak mégis segítségre volt szüksége. https://telex.hu/kulfold/2026/03/18/iran-haboru-izrael-egyesult-allamok-laridzsani-hormuzi-szoros-celok-eredmenyek</p>
<p>Nem érkezik Benjamin Netanjahu a CPAC Hungary konferenciára. https://www.atv.hu/belfold/20260319/netanjahu-cpac-hungary-lemondas/</p>
<p>EU-s vizsgálatot kért a szlovén kormányfő az izraeli hírszerző cég valószínű választási beavatkozása miatt. https://nepszava.hu/3315982_szlovenia-robot-golob-unis-vizsgalat-izrael-black-cube</p>
<p>Az Európai Zsidó Kongresszus is megszólalt a tiszás szóvivő karlendítős fotója után. https://magyarnemzet.hu/belfold/2026/03/europai-zsido-kongresszus-antiszemizmus-tizas-szovivo-karlendites-tarkanyi-zsolt</p>
<p>Megmentették volna Európa legnagyobb zsidó temetőjét, de a hitközség nemet mondott. https://www.valaszonline.hu/2026/03/13/kozma-utcai-zsido-temeto-budapesti-hitkozseg-marc-pinter-michael-perl-konfliktus/</p>
<p>Robbanás okozott károkat egy amszterdami zsidó iskolában. https://hu.euronews.com/2026/03/14/robbanas-okozott-karokat-egy-amsterdami-zsido-iskolaban</p>
<p>82 éve ezen a napon kezdődött a német megszállás. https://bzsh.hu/2026/03/19/nyolcvanket-evekezdozott-a-nemet-megszallas/</p>
<p>Izrael kiiktatta Irán hírszerzési miniszterét, majd az USA-val együtt olajfinomítókat támadott. https://mazsihisz.hu/izrael-kiiktatta-iran-hirszerzesi-miniszteret-majd-az-usa-val-egyutt-olajfinomitokat-tamadott/</p>
<p>Robbanószerrel megrakott járművel hajtott a gyerekekkel teli zsidó központba egy libanoni származású férfi. https://kibic.hu/2026/03/13/robbanoszerrel-megrakott-jarmuvel-hajtott-a-gyerekekkel-teli-zsido-kozpontba-egy-libanoni-szarmazasu-ferfi/</p>
<p>Merz kancellár segítséget ajánl a holland zsidók védelmére. https://www.szombat.org/politika/merz-kancellar-segitseget-ajanl-a-holland-zsidok-vedelmere</p>
<p>Rakéták alatt is boldogok? Izrael a világ top 10-ben – és ez nem vicc. https://izraelinfo.com/2026/03/19/izrael-boldogsagindex-haboru-boldogsag/</p>
<p>Izrael 3 fronton támad, Irán kártérítést követel. https://ujkelet.live/2026/03/19/izrael-3-fronton-tamad-iran-karteritest-kovetel/</p>
<p>Magyarország megfontolná, hogy katonákat küldjön a Hormuzi-szoros felszabadítására, ha Trump kéri. https://hu.euronews.com/2026/03/19/magyarorszag-megfontolna-hogy-katonakat-kuldjon-a-hormuzi-szoros-felszabaditasara-ha-trump</p>
<p>Hittler csap össze Zielinskivel egy francia kisvárosban. https://telex.hu/kulfold/2026/03/19/franciaorszag-arcis-sur-aube-polgarmester-valasztas</p>
<p>Izrael likvidálta Irán hírszerzési miniszterét. https://hvg.hu/vilag/20260318_izrael-ujabb-irani-vezetot-esmail-khatib-hirszerzesi-miniszter-likvidalta</p>
<p>Izrael szárazföldi invázióba kezdett a Hezbollah visszaszorítása érdekében. https://www.atv.hu/kulfold/20260317/izrael-szarazfold-invazio-hezbollah/</p>
<p>Megtörte a csendet Netanjahu: kiderült, mikor érhet véget a háború. https://www.portfolio.hu/global/20260319/megtorte-a-csendet-netanjahu-kiderult-mikor-erhet-veget-a-haboru-825542</p>
<p>Helytörténeti séta: zsidó emlékek nyomában Pesterzsébeten. https://bzsh.hu/2026/03/18/helytorteneti-seta-zsido-emlekek-nyomaban-pesterzsabeten/</p>
<p>Mély fájdalommal értesültünk arról, hogy elhunyt Zalai Gábor – „Cáláj”, vagy sokak számára „Calus”. https://mazsihisz.hu/mely-fajdalommal-ertesultunk-arrol-hogy-elhunyt-zalai-gabor-calaj-vagy-sokak-szamara-calus/</p>

Még több hétig eltarthat az Irán és a Hezbollah elleni háború. <https://kibic.hu/2026/03/19/meg-tobb-hetig-eltarthat-az-iran-es-a-hezbollah-elleni-haboru/>

A római zsinagóga elleni, 1982-es merénylet ügyében lezárták a nyomozást: öt személyt gyanúsítanak. <https://www.szombat.org/politika/a-romai-zsinagoga-elleni-1982-es-merenylet-ugyeben-lezartak-a-nyomozast-ot-szemelyt-gyanusitanak>

Elfogott iráni rakéta repeszei csapódtak a haifai finomítóba; Kirjat Smonában egy súlyos sérült. <https://izraelinfo.com/2026/03/19/trump-nem-tudtuk-hogy-izrael-megtamadja-az-irani-gazmezot-es-nem-fogja-ezt-megismetelni-elo/>

Sérülések északon, károk a haifai olajfinomítóban és a Hormuzi-koalíció. <https://ujkelet.live/2026/03/19/serulesek-eszakra-karok-a-haifai-olajfinomito-ban-es-a-hormuzi-koalicio/>

Magángéppel repült Izraelbe Nagy Márton, a minisztérium titkója, mennyibe került az út. https://hvg.hu/itthon/20260319_nagy-marton-magangep-izrael-titkoljak-ar

Tiltott fegyverrel támadt Irán, felsorakoztak Izrael északi határán a páncélosok. <https://www.atv.hu/kulfold/20260316/izrael-iran-fegyver-haboru/>

Netanjahu tagadja a halálhíreszteléseket a közösségi médiaklipben, amelyet a Grok tévesen AI-nak bélyegzett. <https://hu.euronews.com/my-europe/2026/03/18/netanjahu-tagadja-a-halalhiresztelesek-et-a-kozossegi-mediaklipben-amelyet-a-grok-tevesen-a>

Többeket őrizetbe vettek Iránban Izraelnek történő kémkedés vádjával. https://hvg.hu/vilag/20260315_iran-izrael-kemkedes-letartoztatás